

próbálkozások még inkább meggyőztek bennünket arról, hogy a helyes erkölcsi fogalmak csak úgy válnak a gyermek személyiségének belső értékeivé, ha cselekedtetés útján is tudatosulnak. Ehhez további jó gyakorlóterepül szolgálhatnak az úttörőprogramok. Így válik a mozgalom a maga sajátos eszközeivel és lehetőségeivel a tantervi követelmények megvalósításának hasznos segítőjévé.

IRODALOM

- Bábosik István:* Személyiségformálás közvetett hatásokkal. Tankönyvkiadó, Bp., 1982. 233. o.
Farkas Endre: Erkölcs, érték, nevelés. Tankönyvkiadó, Bp., 165. o.
Riesz Béla: Az értékekre nevelés pedagógiai kérdései. Kandidátusi értekezés 1985.
Rubinstein Sz. L.: Az általános pszichológia alapjai. Akadémiai Kiadó, Bp., 1964. 1103. o.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA
Debrecen

Barátkozás a természettel

Az iskolások nyári vakációjában piros betűs ünnepként szerepelnek a tábornyitók. Vándortáborok járják az országot, máshol a sátortáborok telnek meg, de aligha marad hetekre üres iskolai kollégium. Ezeknek a tevékenységeknek döntő szerepe van a környezet- és természetvédelmi munkában, hisz segítik a helyes világnézet kialakítását, a hazaszeretetre nevelést, a környezet- és természet iránti helyes viszony és magatartás kialakítását, a közösségi kapcsolatok fejlődését, a társadalmi hasznosság érzését.

Pedagógiai dokumentumok és az úttörőszövetség tevékenységajánlata kiemelt fontosságot tulajdonít a feladat megoldásának, s változatos munkaformák kialakítására ösztönzi a közösségeket. Leghatékonyabb formájának tartjuk a természetjárást, a kirándulást, országjárást, a táborozást, a gyalogos, vízi vándortáborozást, a szakköröket és a szaktáborokat.

Azok számára szeretnénk segítséget nyújtani, akik „vadászos” programokkal kívánják színezni a gyermekek élményét. A programok kialakításában és megvalósításában segítőtársaik lehetnek az erdőgazdaságok és a vadásztársaságok. Cél, hogy a 10–14 éves gyerekek megismerkedjenek a vadgazdálkodás alapjaival, a vadászat és a természetvédelem összefüggésével. A jól szerkesztett programok szülőket és gyermekeket egyaránt megnyerhetnek a foglalkozásoknak. Kiemelt helye van az úgynevezett szakmai programoknak: a település jellegének megfelelően a vadásztársaságok bemutatása, hajnali les a vadászterületen, reggeli a szabadban, a vadászházak melletti tábortűzeknél. Sokan örülnek a kirándulásoknak, a gyalogtúrának. A fák alatti „tanteremben” előadásokat hallgathatnak a vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatban, megismerkedhetnek a lövészzettel. Az érdeklődés a fiúkat, lányokat egyaránt vonzza a táborba, szakkörbe. A puszta varázsa még azokban is megmozgatja a vadászszenvedélyt, akik nem nagyon mutatták, hogy élnek, halnak érte. A nagyobbak nem kevés önbizalommal veszik kezükbe a távcsőves, futóvadlövő kispuskát, majd célba a tőlük ötven méterre álló lőtáblát. Sörétes fegyvert nem adhatunk a kezükbe, légpuskát viszont igen, s azzal remekül szórakozhatnak. Hát még akkor, ha a házi lőtéren nem céltáblára, ha-

nem a tavalyi vadgesztenyékre, doboztetőre, üres töltényhüvelyre és más izgalmas célpontokra lehet löni.

Előkerül a térkép és a tájoló is. Rendkívül fontos, hogy pontosan tájékozódjék a terepen, és tudja használni a térképet, iránytűt, tájolóit, annak ellenére, hogy ez utóbbi kettő csak ritkán található a hazai vadászok zsebében, nagy ködben, hóviharban persze alkalmanként jól jönne, de ki számít cudar időre? A térképre viszont igen, és soha nem árt, ha a gyerek már jókor kiismeri magát a színes jelzések sokaságában.

Vendégeket is hívunk, akik szívesen mesélnek a gyermekeknek vadászfegyverekről, a természetjárásról, a természetvédelem történetéről, s legfőképpen szenvedélyükről, a sportról. Fontos szerepük is lehet ezenkívül a táborban: őket bízunk meg azzal, hogy a táborzáróra, a vadászvacsorára szerezzék meg a kondérbavalót.

Nagy érdeklődésre tartanak számot a filmvetítések is: Noé bárkái és Az állatok válasznak (Kollányi Ágoston), valamint a megunhatatlan Gyöngyvirágtól lombhullásig című filmek (Homoki Nagy István rendezésében), illetve a vadfajok vadászataát bemutató rövidfilmek.

Rendezhetünk Nimród-napot is, ahol filmekben és diáfilmekben mutathatjuk be, mi a vadász munkája és szórakozása, mi mindent lát az élővilágból, de megismerkedhetnek a gyerekek a vadászkutyákkal is. Megszámlálhatatlanul sok kérdés hangzik el a fórumon, ahol részt vesznek erdészek, vadászok, a környezet- és természetvédelem szakemberei.

A gyerekek értően és ügyesen szerepelnek a szellemi vetélkedőkön, meglepően széleskörű tájékozottságot árulnak el a vadászható vadakról.

Válogatást adhatunk közre a Nimród Fotóklub anyagából, vadászati témájú festmények, reprodukciók kiállítását rendezhetjük meg, illetve a Magyar Mezőgazdasági Múzeum vadászati bemutatóját is megtekinthetik az érdeklődők.

A Nimród-nap legnagyobb sikerét azonban az őzpörkölt-vacsora jelentheti, amit kondérban, szabad tűzön főzünk, de a különlegességét az alig, vagy egyáltalán nem ismert vadétel íze adja.

Munkánkban nem lényegtelen az sem, hogy ezek a cselekvési formák szinte minden gyerek számára alkalmat kínálnak a tevékenységekre, és rendkívül sokféle készség és képesség kifejtésére, fejlesztésére ösztönöznek. Igen jelentős tényező az is, hogy a javasolt cselekvési formák játékosak, romantikusak, és sok lehetőséget kínálnak a felfedezésre, az alkotó munkára, az őszinte, a természetes gyermeki igények kielégítésére.